

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 21.

Telefon szám 545—655.

B) bérlet 5. szám.

Debreczen, 1912 október 15-én kedden:

Lengyel zsidó.

Dráma 3 felvonásban. Írták: Erckman és Cbatrián. Fordította: Ivánffi Jenő. Rendező: Zilahy Gyula.

Személyek:

Mathis, gazdag korcsmáros és polgármester

egy elsási faluban — — — — — Zilahy Gyula
Christián, csendőrőrmester — — — — — Lajthai Károly
Valter, öreg polgár — — — — — Farkas Pál
Henrik, erdőőr — — — — — Máthé Gyula
A zsidó — — — — — Kemény Lajos
Törvényszéki elnök — — — — — Székely Gyula
Delejező — — — — — Pethő Pál
Orvos — — — — — Szászalmi György
Jegyző — — — — — Kállay Károly
Nickel, Mathis szolgálja — — — — — Kiss Imre

Irnök — — — — — Perényi Kálmán
Catherine, Marthis felesége — — — — — Uti Gizella
Annie lánya — — — — — Vajda Ilonka
Lois, szolgáló Mathisnál — — — — — Szalai Erzsí
Egy paraszt asszony — — — — — Kulinyi Karola
Ügyész — — — — — Rózsa Jenő
1) pór — — — — — Perényi József
2) pór — — — — — Repkay Béla
1) ivó — — — — — Kőszegi Károly
2) ivó — — — — — Szakács Árpád

Parasztok, nők, bírók, csendőrök. Színhely: Elsas 1833. évben.

Kedden este Erckman és Chatrián világhírű szenzációs drámája, a **Lengyel zsidó** kerül színre, mely a realis élet megrázó eseményéből készült s mely épen ezért rendkívüli érdeklődést tudott mindenkor a maga számára biztosítani.

A darab cselekménye állandóan leköti a közönség feszült figyelmét, de különösen a harmadik felvonásbeli törvényszéki jelenetben bontakozik ki a darabnak a közönség figyelmét fokozni tudó raffinált konstrukciója.

Mathis Hans szerepére kétségkívül csak erős alakító képességgel bíró színész vállalkozhatik, mert ugyancsak próbára teszi minden tudását és tehetségét a rendkívül nehéz és fárasztó szerep. A darab sikere e szerep vállain nyugszik, épp ezért van az, hogy az egyébként **cassasikerű darab** ritka esetben kerülhet vidéki színház műsorára. Nálunk Ujházi Ede művészetéhez volt kötve a darab, mely csak a jeles mester vendégszereplésével kerülhetett műsorra.

Ujházi mester mellett, aki az ily izgatató szerepre ma már nem is vállalkozik, **Zilahy Gyula kiváló művésze** az, mely a Lengyel zsidó — Mathis szerepét kellőképpen érvényre képes juttatni. Több vidéki igazgató meghívást intézett Zilahy Gyulához, hogy e nagyszabásu szerepben vendégszerepeljen társulatuknál. Zilahy igazgató a meghívásoknak eleget tesz, előbb azonban a debreczeni színházban játsza el a Lengyel zsidó Mathis híres szerepét.

A Lengyel zsidó dráma meséje.

I. felvonás. Mathis Hans (Zilahy Gyula) egy egyszerű falusi korcsmáros, akinek lelkét szörnyű bűn nyomja. Évekkel ezelőtt ugyanis meggyilkolt egy korcsmájába tévedt lengyel zsidót. A bűne sohse került napfényre.

Ez időtől a szegény korcsmáros vagyonosodni kezdett s házába a jólét került, sőt az egész falu népe tiszteletét elnyerte. Ez időtől a szegény korcsmáros vagyonosodni kezdett s házába a jólét került, sőt az egész falu népe tiszteletét elnyerte. Ez időtől a szegény korcsmáros vagyonosodni kezdett s házába a jólét került, sőt az egész falu népe tiszteletét elnyerte.

A csendőrség a gyilkosságot nem tudta kinyomozni. Csak *Cristián csendőr* nem adta fel a reményt, hogy kézrekeríti a gyilkost. Cristián járatos Mathis Hansék házához, mert szerelmes Mathis leányába, *Annibe*.

II. felvonás. A ház barátai és a vendégsereg készülnek az esküvőre. A menyasszonynak és vőlegénynek jó tanácsokat ad Mathis Hans és áldását adja rájuk, mielőtt a templomba mennének.

Mindenki boldog s öröm uralkodik a házban, csak Mathis marad otthon, aki gyöngékedésére hivatkozik. Mikor egyedül marad, előveszi a rablott aranyakat és egyéb pénzét, hogy leánya mőringját előkészítse. Az aranyak csengése rendkívül felizgatja s hallani véli a szán csengését. Izgatottságának a násznép megérkezése vet véget. Megérkezik a jegyző is, aki a házassági szerződést felolvassa. Mathis átadja a hozományt, de folyton hallja a szán csengését. Hogy elűzze magától a hallucinációt, felszólítja a násznépet, hogy mulassanak, daloljanak.

III. felvonás. A násznép az ivóba vonul s megkezdődik a lakodalom, Mathis rosszul lévén, visszavonul lakószobájába s lefekszik. De rémlátománya van s azt álmodja, hogy a gyilkosságot hinyomozták s őt a törvényszék elé vitték, hogy számadásra vonják.

Mathis Hans álma a színpadon játszódik le s láthatóvá válik, amint Mathis a törvényszék előtt tagadja tettét s védekezik. A törvényszéki elnök azonban elrendeli, hogy egy delejezővel Mathist elaltassák, hogy aztán delejes álmában a feltett kérdésekre válaszoljon. Mathis szabadkodik, de végre is a delejes suggestió hatása alatt elalszik s részletesen elmondja a gyilkosság történetét. A bíróság megállapítja Mathis bűnösségét és kötél általi halálra ítéli.

Eddig folyik a színen Mathis álma cselekményképen. A következő jelenetben Mathis ágyában látható épen akkor, midőn álmában a halálos ítéletét hallja; izgatottságában ágyából kiugrik és halálos gutaütés éri. A zajra bevonul a násznép, az ifju pár és a Mathis felesége. Rémülve látják, hogy Mathis Hans a földön hever. Az orvos megvizsgálja, de minden késő... Kijelenti, hogy Mathis meghalt.

Általános megdöbbenés. Majd a mulatozók letérdepelnek és a legnagyobb tisztelettel mondanak imát a közbecsülésben volt halott mellett, akiről senki sem tenné fel, hogy gyilkos volt.

Folyó szám 22.

Szerdán, október 16-án:

C) bérlet 5. szám.

D. U. 3 ÓRAKOR RENDKIVÜL MÉRSEKELT HELYÁRAKKAL:

ESTE 7¹/₂ ÓRAI KEZDETTEL RENDES HELYÁRAKKAL:

Ifjusági előadás.

NŐK AZALKOTMÁNYBAN

Vigjáték.

Én vagyok a néni.

Bohózat.

Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalata. 1912.